

Антонио Мота

Прича о Једном Педру

Антонио Мота

ПРИЧА
О ЈЕДНОМ
ПЕДРУ

С португалског превела
Ана Кузмановић

Креативни центар

1

Часови су се завршили и почео је хаос. Личили смо на колоне мрава који трче ка аутобусима, готово увек старим, из којих је избијао дим сагорелог бензина.

Нема ту поштовања ни према коме, као што је имала обичај да каже дона Жудит, која је вечно седела на улазу у школу, подсећајући ме у тој собици на птицу затворену у кавез с телефоном. Важно је било наћи место за седење. Ко не би стигао на време морао би да стоји на путу до куће.

Луис никада није трчао и увек је стизао последњи. Мирно је корачао јер је знао да га чека место у дну аутобуса. Једна групица увек би се постарала за то да му сачува место.

Веома висок, увек лепо обучен, дуге, коврџаве косе, Луис је био двоструко тежи од мене и никада није ћутао. Не знам где је научио толике анегдоте и загонетке, нити како је успевао да смисли толике вицеве.

На дан полагања завршних испита увек је долазио с краватом и широким каишем. У почетку је било страшно смешно видети га тако удешеног.

Збијали смо шале. Али Луис није марио. Говорио је:

– Можете се слободно смејати! Смејте се још јаче! Само се смејте! Али знајте да ја осећам велико поштовање према испитима...

Није ми требало много да откријем разлог тог необичног облачења током завршних испита. Луису су кравата, каиш и рукави кошуље служили за то да у њих сакрије пушкице.

Једном смо почели да се смејемо када је наставница португалског запретила да ће избацити напоље и дати јединицу сваком кога ухвати да преписује.

На то је Луис, дебели Луис, с најозбиљнијим изразом лица на свету, добацио:

– Боже сачувај! Да преписујемо? Ми?! Таман посла... Ми не знамо ни шта је то... Још смо мали...

Не волим много Луиса јер је једном, има томе већ неколико месеци, одлучио да насмеје читав аутобус тврдећи како сам ја ту грешком. Да је мени место у основној школи, са чашом млека, где се пишу састави о годишњим добима. Уопште ми се није допала та шала. И сасуо сам му, изнервиран, у лице све што ми је дошло да кажем.

Наравно да сам зарадио неколико шамара, који ме чак нису много ни болели, лево око било ми је натекло, а два дугмета с кошуље била су откинута. Иначе, била је то нова кошуља, коју сам обукао први пут.

Када сам ушао у кућу, мама се забринула. Хтела је да чује детаље. Али јој ја нисам ништа рекао. Онда је она отпочела једну од оних својих буквица без краја. Када моја мама почне љутито да виче, подсећа на грмљавину у априлу: прича, прича, прича, прича и, одједном, заћути.

Од тог дана никада више нисам разговарао с Луисом, нити сам прилазио групи која га је обично прадила.

2

Аутобус се после сваке станице полако празнио. Када бисмо ја и Николау, као и Рита, Жоана и Мартињо, изашли, возачу би друштво правила још само тишина у аутобусу, који је настављао низ улицу поскакујући и искашљавајући црн дим.

Жоана је била неуморна. Одмах би ушла у кућу, која је била тик поред пута. Чекао би је мајушни пас Белој, који нас је поздрављао лавежом.

Афонсо, Ритин старији брат, нестрпљиво ју је чекао на већ упаљеном мотору, без блатобрана, прилично улубљеном, и турирао га; био је спреман да започне луду трку. Не знам како то да се Рита још никада није појавила с руком у гипсу или лица умазаног блатом! Афонсо је обожавао да јури. Није тренирао озбиљно за национални шампионат у мото-кросу само зато што није имао пара да купи јачу машину.

Мартињо би ушао у мамину радњу, бакалницу која је била близу аутобуске станице, увек пуну пчела које до миле воље облећу око воћа.

Остали бисмо Николау и ја. Да бисмо стигли до куће, морали смо да препешачимо добар део пута

кроз ливаде и брда. Ту и тамо бисмо се препали када би нам из своје јазбине излетео неки дивљи зец и побегао великом брзином или када би препелице, уплашене због нашег присуства, изненада прхнуле пред нама.

И тако бисмо се ми пели и пели. Откуд нашим родитељима уопште идеја да живе у тако малом селу?! Било је једва двадесет кућа, пет уличних светиљки, готово увек прегорелих, две фонтане и једна перионица, једна црква и једна радња у којој се продавало све – од шибица до шерпи.

Срећом, у Прагалу је уведена струја када сам ишао у ниже разреде основне школе. Сећам се да је тог дана био ватромет и да је чика Зе Марија Ђопави, власник радње, упалио телевизор у боји и продао гомилу пића и слаткиша.

Николау и ја знали смо пут напамет. Знали смо где лежи тамнији камен, где избија најмањи извор, тачно место на којем се налази највећа рупа. Били смо пријатељи жаба које су у миру живеле по барама, покривене ђебетом од зелене скраме.

Једног дана у једној бари, увек прекривеној комарцима, појавио се велики број пуноглаваца. Николау је рекао да имамо среће јер то што смо открили у бари јесу тек рођене рибице. За који дан ће нарасти; после тога их само треба ухватити и однети кући. Било ми је тешко да поверујем у то, али сам ћутао.

– Не сумњај у то, видећеш! – понављао је Николау сваки пут када бисмо прошли поред баре.

– Откуд то да су се овде родиле? – упитао сам једног дана, већ уморан од чекања на рибице.

Николау је погледао у небо да види хоће ли одговор пасти из облака. Након тога, када смо већ почели да се пењемо узбрдо, објаснио ми је сав озбиљан:

– Врло лако! Нека птица је ухватила рибу у реци. Риба је била пуна јаја. И ето! Птица је хтела да је однесе на неку стену и да је тамо на миру поједе, али је спретна риба успела да јој побегне из кљуна! Тако је било!

– А затим? – питао сам ништа не схватајући.

– Мућни мало главом, дечко! Риба је ненадано пала овде, случајно упала у бару и од страха испустила јаја. Када је птица ухватила рибу, наравно да није видела јаја!

То ме је објашњење убедило.

Ја сам већ маштао о задивљеним погледима своје браће пред гомилом риба кад је чаролија нестала. Једног дана отишли смо до баре да бацимо поглед, а видели смо мноштво малих жаба, с великим, широм отвореним очима!

Ћутали смо, разочарани. А затим смо праснули у смех. Престали смо да се смејемо тек када су нас стомаци заболели.

– Ах Педро, баш је тужно бити незналица! – имао је обичај да каже Николау сваки пут кад бисмо прошли поред те баре и кад бисмо чули кркетање жаба.

Педро Алекрим и Николау долазе из малог места Прагал у градску школу и читава та гунгула око нових имена, учioniца и наставника прилично их збуњује. Њихови су родитељи сиромашни, па се Педро и Николау непрекидно довијају покушавајући да пронађу начин на који могу да зараде новац и тако помогну својим породицама, а себи обезбеде наставак школовања.

